

141 Het Sliedrechts dialect

(Publicatie van de Oudheidkundige Vereniging "Sliedrecht")

Ijsbrekers

Nou hè 'k hier wel "Ijsbrekers" bove geschreve, mor voordat 't zô veer was, dat de ijsbrekers kwamme, was t'r al aerdig wat kou geleeje. 't Mos eer minstes veertien daege streng vrieze eer d'r ijs in de revier kwam. As-tie begon te heuze, zee m'n vaoder: "Je hè wel kans, dat-ie (de revier) maargenochend zit." Bij dat "heuze", kwamme d'r stuksies grondijs naer bovene drijve. De vorst hoefde dan mor eve deur te zette en de revier zat dicht. Nae 'n dag of drie-vier kò-je dan wel op 't ijs.

Streng vrieze betekende wel, dat 't in huis bekant nie waarm te stoke was. Van aaremoei mos t'r zuinig gestookt worde, dus wiere d'r 's aeves nae nege uur gêên kole meer op 't fernuis gedaen. 't Hêêle huishouwe lag dan aaltijd vroeg mit 'n waarme kruik onder de wol.

Op zolder hinge de ijspegels an 't dakbeschot en zat 't ijs 's oches in de pot, want die ging 's aeves mee naer 't zolder omdat de plee buite was. As moeder ons 's oches riep, zat de rijp op de dekes. In d'n hius was 't nie veul beterder, want 't fernuis mos nog deur gaon brande. Dan deur de kou naer school en daer mos de kachel ok nog deur gaon brande. Tege de tijd dat-jie echt waarm was, was 't middag en dan uit school, gong-ie gaauw kijke of de revier al dicht zat.

Soms zat-ie wel drie weke eer 't gong dooie en as dat deurzette, kwamme al gaauw de ijsbrekers. Dat was 'n machtig mooi gezicht. Ze botste tege 't ijs en as ze nie vedder konne, gonge ze achteruit en dan weer mit volle kracht vooruit. Hore en zien verging-ie as ze weer op 't ijs botste en iedere keer kwamme d'r scholle los. Mêêstal wazze ze mit z'n drieë, omgebouwde sleebôôte, mit vooraan 'n punt die onder 't ijs schoof.

D'r achteraan kwamme twêê klaaindere bôôte om de grôôte scholle klaainder te maoke. "Schaarve", noemde wij dat. Iederêên sting op d'n dijk te kijke. Wij mogge van Huipie de veervrouw van 't Heusische veer, op de staaiger, daer kò-je 't nog beter zien. Huipie was 'n aarg kreupel vrouwchie, die as veervrouw de kost verdiende. As t'r 'n hōöp gang in 't waoter zat, kwamme d'r soms grôôte scholle uit d'r aaije los, dat was nog mooier dan mit de ijsbrekers. De grôôte scholle verpletterde de klaaintjies, ze douwde mekaor staail omhōög om dan weer mit herrie neer te klettere.

D'r kwam ok 'n losgeraakt vrachtschip mit 't ijs meedrijve. Bij 't ouwe Fop Smitveer kò-je nog op 't ijs lôöpe, dat nog aan de kant vast zat. 'n Jonge van 'n jaer of twaalf kwam mit z'n fiets aanstuive, gooide z'n fiets neer en smheet z'n klompe uit. Hij wou op z'n kouse over de schotse naer die bôôt lôöpe. Hij wier deur de grôôte mense tegegehewe. "Die bôôt is vâ-me vaoder", zee die, "lae me los want ik mot 'r naer toe." "Jij mot niks", zeeje ze, "je kan aallêên mor verdrinke, aandere niet." Laeter kwam z'n voader en die hêt 'm gekalmeerd en de mense bedankt. "Want, "zee die, as jullie dat niet gedaen hadde, hadde we an 't end van de week een begraefenis gehad."

Hartelijk dank aan de inzender.